

Fra: Tyra Marie Risnes <tyrris@ostfoldfk.no>
Sendt: 20. mai 2015 09:27
Til: post@dibk.no
Emne: 15/1311 - høring nye energikrav til bygg
Vedlegg: Høring Nye energikrav i bygg.DOCX

Vedlagt følger administrativ innstilling til høringsuttalelse fra Østfold Fylkeskommune. Saken behandles politisk 03.06, og endelig vedtak sendes umiddelbart etter dette.

Vennlig hilsen

Tyra Risnes

Kst. Seksjonssjef, Klima, vann og landbruk
Østfold Fylkeskommune

www.ostfoldfk.no

*Besøksadresse: Oscar Pedersensvei 39
Postadresse: Pb. 220, 1702 Sarpsborg
Telefon: 6911700 / 97619721
E-post: tyrris@ostfoldfk.no*

Saksnr.: 2015/9399
Løpenr.: 43876/2015
Klassering: S02
Saksbehandler: Tyra Marie Risnes

Møtebok – Saksframlegg

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Samferdsel-, miljø- og klimakomiteen	03.06.2015	

Høring: Nye energikrav i bygg

Vedlegg

1. Brev fra Direktoratet for byggkvalitet
2. Høringsnotat, Nye energikrav til bygg
3. Sammenlikning mellom gjeldende energikrav og forslag til nye energikrav
4. Forslag til nye energikrav 2015

Bakgrunn for saken

Direktoratet for byggkvalitet har på oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet sendt ut forslag til nye energikrav til bygg på høring. Fristen er satt til 18. mai. Fylkesrådmannen har sendt administrativ innstilling innen fristen. Protokoll fra SMK møte oversendes Direktoratet for byggkvalitet straks etter møtet.

Byggsektoren står for om lag 40 % av energibruken i Norge. Gjennom klimaforliket sluttet Stortinget seg til at energikravene i byggeteknisk forskrift (Tek 10) skal skjerpes til passivhusnivå i 2015, og nesten nullenerginivå i 2020. Beslutningen om kravsnivå skal, i henhold til vedtaket, gjøres på bakgrunn av utredninger av samfunnsøkonomiske og helsemessige konsekvenser og kompetansen i byggenæringen. Dette er føringer som ligger til grunn for det vedlagte forslaget.

Fakta og beskrivelse av forslag til endringer

Regelverket setter krav til to ting:

1. hvor mye energi et bygg skal ha behov for
2. hva slags energi som skal installeres for oppvarming.

I hovedtrekk foreslås energikravene skjerpet tilsvarende eksempelvis 26 % for boliger og 38 % for kontorbygg. Dette vil samlet kunne gi en energieffektivisering på 1,0-1,2 TWh per år fra 2020. Kravene gjelder nye bygg og hovedombygginger, som utgjør ca 1-2 % av bygningsmassen årlig. Forenkling av regelverket er også en viktig føring for de endringer som er foreslått.

Innretningen av kravene foreslås omtrent som i dagens regelverk:

- Rammekrav blir hovedinnretning og netto energibehov videreføres som beregningspunkt.
- Kravet til energiforsyning foreslås endret og forenklet: Reguleringen av fossil energi skjerpes, mens reguleringen av direktevirkende elektrisitet foreslås avvirket.
- Nytt krav til energiforsyning består i at bygg over 1000 m² BRA må ha fleksible varmeløsninger, mens småhus må ha skorstein.

Fylkesrådmannens vurdering

Formålet med forslaget er å redusere bruken av energi til drift av bygg og hva slags energi som skal installeres for oppvarming. Fylkesrådmannen mener det er viktig at bruken av energi til drift av bygg reduseres. Det er imidlertid også viktig å sikre at kravene ikke blir så rigide at det begrenser fleksibiliteten i valg av løsninger for utbyggerne, eller fører til store kostnadsøkninger totalt sett. Forslaget til nye energikrav på passivhusnivå vurderes å gi en betydelig energieffektivisering for nye bygg. For eiere og brukere av bygg innebærer dette noe økte investeringskostnader på kort sikt, men et lavere energibehov som gir mulighet for reduserte driftskostnader over tid.

Forenklingene som foreslås kan oppsummeres som følger:

- Energiforsyningskravet forenkles. Det blir økt frihet til å velge elektrisitet til oppvarming. Kravet endres slik at det ikke krever beregninger.
- Forenklinger for fritidsboliger – det foreslås å heve grensen for unntak fra energikravene for fritidsboliger med en boenhet fra 50 m² til 70 m².
- Forenklinger for mindre bygg – grensen for unntak fra fulle energikrav foreslås hevet fra 50m² til 70m² – bygg under denne størrelsen skal kun oppfylle minstekrav.

Fylkesrådmannen mener i hovedsak at de forenklinger som foreslås er hensiktsmessige. Forenklingen i energiforsyningskravet må ses i sammenheng med nye krav til energiforsyning.

Levert energi som beregningspunkt.

I prosessen med nye energikrav har flere tatt til orde for å endre beregningspunkt fra netto energibehov til levert energi.

- Netto energibehov viser byggets energibehov uten hensyn til energisystemets virkningsgrad eller tap i energikjeden. Det skilles ikke mellom energi som tilføres utenfra, og energi produsert på/i bygget.
- Levert energi tar hensyn til energisystemets virkningsgrad (tap i systemet). Viser i prinsippet hvor mye energi som må tilføres/kjøpes utenfra.

Fylkesrådmannen mener at levert energi er best egnet som beregningspunkt i framtiden. Levert energi som beregningspunkt vil stimulere til mer bruk av lokalt produsert og fornybar energi i bygget. Vi mener at den økte fleksibiliteten dette vil gi for utbyggerne og den innovasjonskraften dette vil gi, er viktigere enn at dagens ordning videreføres.

Endringer av rammekrav:

Tidligere har kravene til energieffektivitet vært mulig å oppfylle gjennom to ulike modeller. Man har enten kunne velge et gitt sett med tiltak, eller man kunne oppfylle rammekravene. Rammekrav gir rom for omfordeling mellom tiltak på bygningskroppen og tekniske installasjoner. Dette sikrer fleksibilitet og er positivt for å stimulere til kostnadsoptimale løsninger. Å sette rammekrav som hovedinnretning antas å ha noen omstillingskostnader for byggenæringen. De fleste benytter allerede rammemodellen i dag, men for noen utbyggere av småhus vil det være en kostnad å omstille seg til en ny modell. Fylkesrådmannen mener at det å ha en beregningsmåte, slik at man unngår usikkerhet og misforståelser, på sikt vil være den beste løsningen.

Skjerpingen av kravene er betydelig, men baserer seg på tiltak som er overkommelige, også ut fra beregninger av lønnsomhet og kostnader. Det nye rammekravet legger til grunn mer effektive vinduer, mindre varmetap gjennom luftlekkasjer, bedre isolerte gulv og mer effektive tekniske installasjoner.

Tilleggskrav

Det foreslås to nye tilleggskrav for større bygg:

- Krav om beregning av energibudsjett med reelle verdier for næringsbygg
- Krav om formålsdelte energimålere for boligblokker med sentrale anlegg og næringsbygg.

Fylkesrådmannen mener at det er viktig at det legges mer til rette for energieffektiv drift av særlig de større byggene. Forslagene til tilleggskrav antas samlet sett å gi små merkostnader. Potensialet for mer energieffektiv drift er betydelig, men er helt avhengig av at det finnes et minimum av informasjon om hvordan energien brukes i det konkrete bygget.

Krav til energiforsyning

Nye bygg skal i hovedsak bruke klimavennlig, fornybar energi. Dagens energiforsyning i TEK10 setter begrensninger på hvor mye fossil energi og elektrisitet (eks. panelovner) som kan installeres i nye bygg. Dette avhenger av bygget størrelse.

Her gir forslag til nye energikrav vesentlig forenkling av kravet:

- Regulering av direktevirkende elektrisitet foreslås fjernet. Noe som gir økt frihet til å velge elektrisk oppvarming.
- Det eksisterende forbudet mot å installere fossil oppvarming skjerpes.
- Store bygg må ha fleksible varmeløsninger
- For småhus foreslås det krav om skorstein.

Det er foreslått to ulike alternativer til krav til energiforsyning:

A: Det er ikke tillatt å installere varmeinstallasjon for fossilt brensel.

B: Det er ikke tillatt å installere varmeinstallasjon for fossilt brensel, med unntak av gasskjel til spisslast.

Fylkesrådmannen mener at energiforsyning med fossilt brensel bør avvikles som oppvarming av bygg. Det bør derfor ikke være tillatt å bruke noen form for fossilt brensel til oppvarming

av nye bygg. Gasskjel med bruk av biogass er derimot aktuelt. Det må derfor sikres at regelverket åpner for dette.

Det er også foreslått to andre krav:

- Bygninger med oppvarmet BRA over 1000 m² skal ha energifleksibile varmesystemer.
- Småhus skal oppføres med skorstein.

I gjeldende regelverk er bruk av direktevirkende elektrisitet regulert. Denne reguleringen foreslås altså fjernet. Økt frihet til å velge elektrisitet kan føre til at det blir brukt mer elektrisitet til oppvarming, også der det finnes andre gode alternativer. Dersom forslaget skal fremme løsninger som bidrar til en bærekraftig utvikling for samfunnet som helhet, mener vi det er problematisk at endringen kan medføre økt forbruk av elektrisitet til oppvarming. Elektrisitet er en høyverdig energibærer som kan brukes til alle typer tekniske installasjoner. Alternativene er ofte energibærere som kun kan brukes som varme. Selv om behovet for energi til oppvarming vil reduseres i framtiden, vil det bli økt behov for elektrisk kraft på andre områder.

For store bygg er det foreslått krav til energifleksibile varmesystemer, uten at dette er knyttet opp mot vannbårne anlegg. Fylkesrådmannen mener at det fortsatt behov for å stille krav til vannbåren varme i bygg over 1000 m² BRA.

Unntak

Det foreslås nye unntaks bestemmelser. Unntakene gjelder små bygninger under 70 m², fritidsboliger under 150 m² med laftede yttervegger (i gjeldende regelverk er også laftede boliger unntatt), bygninger som skal holde lav innetemperatur, og der kravene ikke kan forenes med bevaring av kulturminner og antikvariske verdier. I tillegg åpnes det for at rammekravet for bygninger under 150 m² kan økes med inntil 10 kWh per år når totalt energibehov over byggets livsløp ikke øker eller det er fornybar elektrisitetsproduksjon på minimum 3000 kWh per år på eiendommen.

De foreslåtte unntaksreglene innebærer en skjerping i kravet til laftede boliger og at noen flere bygg kan få unntak fra energikravene fordi arealgrensen heves fra 50 til 70 m². Forslaget innebærer også økt fleksibilitet til å velge andre løsninger for bygg under 150 m².

Fjernvarme – tilretteleggingsplikt og tilknytningsplikt

Det er i dagens regelverk en plikt til å tilrettelegge for fjernvarme i bygg i områder hvor det er fastsatt tilknytningsplikt til fjernvarme. Denneplikten foreslås fjernet. Dette gjøres fordi det blir en utvikling i retning av bygg med lavere varmebehov, og man ønsker dermed å unngå uhensiktsmessige løsninger blant annet for miljø og kostnadseffektivitet.

Fylkesrådmannen mener at det også i framtiden bør satses på å bruke andre energibærere enn elektrisitet til oppvarming av større bruk, og at det fremdeles bør være krav om å legge til rette for vannbåren varme i bygg over 1000 m².

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

Østfold fylkeskommune støtter i hovedsak de forslag til endringer i tekniske krav til byggverk (byggteknisk forskrift) av 26. mars 2010 nr. 489 som er foreslått. Østfold fylkeskommune har følgende merknader til forslaget:

1. Østfold fylkeskommune mener at levert energi bør brukes som beregningspunkt.
2. Østfold Fylkeskommune mener det bør stilles krav om å legge til rette for vannbåren varme i bygg over 1000 m². Det er viktig at ikke det nye regelverket legger til rette for økt bruk av elektrisitet til oppvarming.
3. Når kravet om regulering av elektrisitet til oppvarming fjernes er det viktig at nye krav som skal sikre fleksibilitet i energiforsyningen innføres.

Sarpsborg, 7. mai 2015

Atle Haga
fylkesrådmann

Hilde Brandsrud
konst. fylkesdirektør